

**“ŽANIX” D.O.O.**  
**BIJELJINA, Velika Obarska br. 11**

*Telefon/faks 055/384-217; Mobilni telefon 065/326-8647; JIB 44025902300018  
e-mail: zanix@teol.net*

---

Broj: 02-06/20.

Datum, 15. mart 2020.godine

***OSNIVAČIMA I SKUPŠTINI JP "EKO-DEP" d.o.o. Bijeljina***

***IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU***

***Mišljenje***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja JP "EKO-DEP" d.o.o. Bijeljina (u daljem tekstu Društvo), koji uključuju Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31.12.2019. godine, te Izvještaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha), Izvještaj o promjenama na kapitalu i Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje Društva.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje, po svim materijalnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu, koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS-MSFI) i računovodstvenim propisima u Republici Srpskoj.

***Osnova za mišljenje***

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Naša odgovornost u skladu sa tim zahtjevima detaljnije je opisana u dijelu našeg izvještaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESB), uključujući etičke zahtjeve, koji su relevantni za reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj i ispunili smo i druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima.

Smatramo da su revizorski dokazi, koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja. Revizor je dobio sve tražene informacije prije datuma izvještaja i nije uočeno da ima elemenata njihovog pogrešnog prikazivanja.

***Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje***

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa MSI i računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za one interne kontrole, koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja, koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, vlasnici i rukovodstvo su odgovorni za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelima stalnosti, objelodanjujući, kada je to primjenjivo, pitanja, koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao

računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlaštena za upravljanje Društvom su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja.

### *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*

Naš cilj je da se u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške i izdavanja revizorskog izvještaja, koji sadrži mišljenje revizora. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim, ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa ISA, revizija koristi profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izvještajima, nastalog usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i izvršavamo revizorske procedure, koje odgovaraju tim rizicima i pribavljamo revizorske dokaze, koji su dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za dato mišljenje, procjenjujemo da li je rizik od neotkrivenog materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usljed kriminalne radnje veći od rizika od materijalno značajnog iskaza nastalog usljed greške, pošto kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, lažne iskaze i zaobilaženje interne kontrole;

- razmatramo pouzdanost internih kontrola Društva, koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka, koji su relevantni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o njihovoj djelotvornosti;

- ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procjena i srodnih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva;

- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane rukovodstva i da li na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza postoji materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima, koji mogu izazvati značajne sumnje u pogledu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Ukoliko zaključimo da postoje značajne neizvjesnosti revizija je u obavezi da skrene pažnju u datom izvještaju na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima ili da modifikujemo svoje mišljenje, ukoliko su takva objelodanjivanja neadekvatna. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma našeg izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi poslovanja mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti;

- procjenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanje, kao i da li finansijski izvještaji prikazuju potkrepljujuće transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje u vezi sa planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama, koje identifikujemo tokom naše revizije.

Takođe, obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja, za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost i gdje je to primjenjivo odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima za upravljanje, određujemo ona pitanja, koja su bila od posebnog značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjima ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji, čiji je rezultat ovaj Izvještaj nezavisnog revizora je Dragana Šilj ovlašćeni revizor.

***Ključna pitanja revizije***

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po profesionalnom prosuđivanju bila od najvećeg značaja u obavljenoj reviziji pojedinačnih finansijskih izvještaja tekućeg perioda.

Profesionalnim prosuđivanjem revizije, ocijenili smo da je ključno pitanje u poslovanju društva ostvarenje većih prihoda od obavljanja registrovane djelatnosti. Ostvarenje većih prihoda uslovljeno je između ostalog: cijenom usluga lagerovanja koja nije ekonomska, cijenu odobrava skupština Grada Bijeljine, lagerovanje manjih količina otpada u odnosu na projektovane.

Iz vlastitih novčanih tokova JP „Eko dep“ doo Bijeljina, nije u mogućnosti da servisira dospjele rate kredita, pa se ova obaveza izmiruje protestom mjenica, sa računa garanata-osnivača Preduzeća.

Društvo ima obavezu da sanira „staru“ neekološku deponiju, koja je neposredno uz postojeću ekološku deponiju. Iz postojećih novčanih tokova preduzeće nije u mogućnosti investirati.

Ne rješavanje navedenih pitanja kao ključno pitanje postaje i činjenica da stalnost poslovanja preduzeća zavisi od donacija osnivača.

Bijeljina, Mart 2020. godine

**REVIZOR:**

Dragana Šilj, dipl.ecc.

Licenca br: 600/17



*Dragana Šilj*

**B I L A N S S T A N j A**  
(Izvještaj o finansijskom položaju)  
na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine

*u KM bez decimala*

	<u>Napomena</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<b>AKTIVA</b>			
<i>Nekretnine,postrojenja,oprema i inv.</i>	4.1.		
-Nabavna vrijednost		10.811.876	9.433.573
-Ispravka vrijednosti		3.283.552	2.981.957
-Neotpisana vrijednost		7.528.324	6.451.616
<b>Ukupno stalna imovina</b>		<b>7.528.324</b>	<b>6.451.616</b>
<b>TEKUĆA IMOVINA</b>			
- Materijal	4.2.	19.527	18.447
- Kupci povezana lica	4.3.	225.133	176.923
- Kupci u zemlji	4.3.	22.235	16.824
- Druga kratkoročna potraživanja	4.4.	13.391	7.409
- Gotovinski ekvivalent i gotovina	4.5.	197.409	34.356
- Porez na dodatu vrijednost		156.854	1.485
- Aktivna vremenska razgraničenja	4.6.	558.597	558.598
<b>Ukupno tekuća imovina</b>		<b>1.193.146</b>	<b>814.042</b>
<b>POSLOVNA AKTIVA</b>		<b>8.721.470</b>	<b>7.265.658</b>
<b>GUBITAK IZNAD VISINE</b>	<b>4.7.</b>	<b>-</b>	<b>2.354</b>
<b>KAPITALA</b>			
<b>VANBILANSNA AKTIVA</b>	4.8.	<b>209.495</b>	<b>209.495</b>
<b>UKUPNA AKTIVA</b>		<b>8.930.965</b>	<b>7.477.507</b>
<b>PASIVA</b>			
<b>KAPITAL</b>			
- Udjeli	5.1.	20.000	20.000
<i>Rezerve</i>		<i>26.014</i>	<i>41.262</i>
- Zakonske rezerve		11.606	19.343
- Statutarne rezerve i druge rezerve		14.408	21.919
<i>Neraspoređeni dobitak</i>		<i>47.120</i>	<i>145.242</i>
- Neraspoređeni dobitak ranijig godina		-	145.242
- Neraspoređeni dobitak tekuće godine		47.120	-
<i>Gubitak do visine kapitala</i>		<i>46.014</i>	<i>206.504</i>
- Gubitak ranijih godina		46.014	-
- Gubitak tekuće godine		-	206.504
<b>Osnovni kapital</b>		<b>47.120</b>	<b>0</b>
<b>OBAVEZE</b>			
<b>Dugoročne obaveze</b>			
- Dugoročni krediti	5.2.	4.404.214	5.102.366
<b>Ukupne dugoročne obaveze</b>		<b>4.404.214</b>	<b>5.102.366</b>
<b>Kratkoročne obaveze</b>			
- Dio dug. kredita do godinu dana	5.3.	845.423	840.186
- Ostale kratkoročne obaveze	-	-	-
- Dobavljači povezana lica	5.4.	157	480
- Ostali dobavljači	5.4.	79.821	56.463
- Obaveze iz specifičnih obaveza	5.5.	1.735.728	1.259.198
- Druge obaveze	5.6.	4.716	60
- Obaveze za porez na dobitak	-	-	-

- Porez na dodatu vrijednost	5.6.	-	8.555
- Obaveze za poreze, doprinose i dr.	5.6.	4.291	704
- Pasivna vremenska razgraničenja	5.7.	1.600.000	-
<b>Ukupne kratkoročne obaveze</b>		<b>4.270.136</b>	<b>2.165.646</b>
<b>Ukupno obaveze</b>		<b>8.674.350</b>	<b>7.268.012</b>
<b>POSLOVNA PASIVA</b>		<b>8.721.410</b>	<b>7.268.012</b>
<b>VANBILANSNA PASIVA</b>		<b>209.495</b>	<b>209.495</b>
<b>UKUPNA PASIVA</b>		<b>8.930.965</b>	<b>7.477.507</b>

Napomene na stranama 8 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora o istinitosti i objektivnosti finansijskih izvještaja, dato je na strani 1 i 3.

## BILANS USPJEHA

*(Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu)*

za 2019. i 2018. godinu

*u KM bez decimala*

	<u>Napomena</u>	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
<b>POSLOVNI PRIHODI</b>	<b>6.1.</b>		
- Prihodi od prodaje učinaka		1.491.626	1.125.914
-Ostali poslovni prihodi		7.904	49.369
<b>Ukupno poslovni prihodi</b>		<b>1.499.530</b>	<b>1.175.283</b>
<b>POSLOVNI RASHODI</b>	<b>6.2.</b>	<b>1.312.626</b>	<b>1.244.295</b>
<b>Dobitak iz poslovnih prihoda</b>		<b>186.904</b>	<b>(69.012)</b>
<b>FINANSIJSKI PRIH. I RASHODI</b>	<b>6.3.</b>		
- Finansijski prihodi		5.559	2.880
- Finansijski rashodi		113.435	141.858
<b>Dobitak/gubitak finan. prihoda i rash.</b>		<b>(107.876)</b>	<b>(138.978)</b>
<b>DOBITAK/GUBITAK REDOV. AKT.</b>		<b>79.028</b>	<b>(207.990)</b>
<b>OSTALI PRIHODI I RASHODI</b>	<b>6.4.</b>		
-Ostali prihodi		-	-
-Ostali rashodi		29.554	868
<b>DOBITAK/GUBITAK ost. prih.i rash.</b>		<b>(29.554)</b>	<b>(868)</b>
<b>PRIHODI I RASH.USKLAĐ.VRED.</b>			
Prihodi od promjene račun.politika		-	-
Rashodi od poromjena računovod.polit.		-	-
<b>DOBITAK/GUBITAK po osnovu us.</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>UKUPNI DOBITAK I GUBITAK</b>			
<b>PRIJE OPOREZIVANJA</b>		<b>49.474</b>	<b>-</b>
<b>Dobitak prije oporezivanja</b>		<b>49.474</b>	<b>(208.858)</b>
- Poreski rashodi perioda		-	-
<b>UKUPNI NETO DOBITAK</b>		<b>49.474</b>	<b>(208.858)</b>
<b>UKUPNI PRIHODI</b>	<b>6.5</b>	<b>1.505.089</b>	<b>1.178.163</b>
<b>UKUPNI RASHODI</b>		<b>1.455.615</b>	<b>1.387.021</b>

Napomene na stranama 8 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora o istinitosti i objektivnosti finansijskih izvještaja, dato je na strani 1 i 3.

**IZVJEŠTAJ**  
o promjenama na kapitalu  
za period koji završava na dan 31.12.2019. godine

*u KM bez decimala*

<i>O p i s</i>	<i>Akcionarsk i kapital</i>	<i>Revalor rezerve</i>	<i>Zakonske, statut. rez.</i>	<i>Akum. dobit/ nep.gub.</i>	<b>UKUPNO</b>	<i>Manj. inter.</i>	<b>UKUPNO</b>
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>		<b>8</b>
<b>Stanje 31.12..2017.</b>	<b>20.000</b>		<b>38.688</b>	<b>147.816</b>	<b>206.504</b>		<b>206.504</b>
Efekti promjerna rač.politika							
<b>Stanje 01.01.2018.</b>	<b>20.000</b>		<b>38.688</b>	<b>147.816</b>	<b>206.504</b>		<b>206.504</b>
Neto dobitak – gubitak				(208.858)	(208.858)		(208.858)
Raspodjela dobiti i drugi vid.			2.574	(2.574)	0		0
Smanjenje rezervi							
<b>Stanje na dan 31.12.2018.</b>	<b>20.000</b>		<b>41.262</b>	<b>(63.616)</b>	<b>(2.354)</b>		<b>(2.354)</b>
Efekti promjerna rač.politika							
<b>Stanje 01.01.2019.</b>	<b>20.000</b>		<b>41.262</b>	<b>(63.616)</b>	<b>(2.354)</b>		<b>(2.354)</b>
Neto dobitak – gubitak				49.474	49.474		49.474
Raspodjela dobiti i drugi vid.							
Smanjenje rezervi							
<b>Stanje na dan 31.12.2019.</b>	<b>20.000</b>		<b>41.262</b>	<b>(14.142)</b>	<b>47.120</b>		<b>47.120</b>

Napomene na stranama 8 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora o istinitosti i objektivnosti finansijskih izvještaja, dato je na strani 1 i 3.

**BILANS TOKOVA GOTOVINE**  
(Izveštaj o tokovima gotovine)  
za period od 01.01. do 31.12.2019. i 2018. godine

	Napomena	<i>u KM bez decimala</i>	
		<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
<b>A. TOKOVI GOTOVINE POSL. AKTIVNOSTI</b>	<b>8</b>		
<b>I Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti</b>			
1. Prilivi od kupaca i primljeni avansi		1.691.581	1.320.543
2. Prilivi od premija, subvencija, dotacija		1.600.000	22.000
3. Ostali prilivi iz poslovne aktivnosti		178	862
<b>Svega priliv iz posl. aktivnosti</b>		<u><b>3.291.759</b></u>	<u><b>1.343.405</b></u>
<b>II Odlivi gotovine iz poslovne aktivnosti</b>			
4. Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi		816.235	415.443
5. Odliv po osnovu isplata zarada i naknada zarada		500.065	500.822
6. Odlivi po osnovu kamata		800	22
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit		3.567	2.918
8. Ostali odlivi iz poslovne aktivnosti		113.453	139.490
<b>Svega odlivi gotovine iz posl. aktivnosti</b>		<u><b>1.434.120</b></u>	<u><b>1.058.695</b></u>
<b>Neto priliv gotovine iz posl. aktivnosti</b>		<u><b>1.857.639</b></u>	<u><b>284.710</b></u>
<b>Neto odliv gotovine iz posl. aktivnosti</b>			
<b>II TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA</b>	<b>8</b>		
1. Prilivi po osnovu prodaje opreme			
2. Priliv od kamata		3.405	
3. Ostali prilivi			
<b>Svega prilivi iz investicija</b>		<u><b>3.405</b></u>	<u><b>-</b></u>
4. Odlivi po osnovu nabavke nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		1.373.627	2.779
5. Odlivi po osnovu vanrednih pozicija			
<b>Svega odlivi iz aktivnosti investicija</b>			
<b>Neto prliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>			
<b>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>		<u><b>1.370.222</b></u>	<u><b>2.779</b></u>
<b>III TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA</b>	<b>8</b>		
<b>I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>			
1. Prilivi po osnovu dugoročnih finansijskih obaveza			-
2. Prilivi od kratkoročnih finansijskih obaveza			
<b>Svega</b>			<u><b>-</b></u>
<b>II Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>			
1. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita		324.364	
2. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita			
3. Ostali odlivi			255.746
<b>Svega odlivi</b>		<u><b>324.364</b></u>	<u><b>255.746</b></u>
<b>Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>		<u><b>324.364</b></u>	<u><b>255.746</b></u>
<b>Neto odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>			
<b>IV SVEGA PRILIV GOTOVINE</b>	<b>8</b>	<u><b>3.295.164</b></u>	<u><b>1.343.405</b></u>
<b>V SVEGA ODLIV GOTOVINE</b>	<b>8</b>	<u><b>3.132.111</b></u>	<u><b>1.317.220</b></u>
<b>Neto priliv gotovine</b>		<u><b>163.053</b></u>	<u><b>26.185</b></u>
<b>Neto odliv gotovine</b>		<u><b>-</b></u>	<u><b>-</b></u>
<b>Neto gotovina na početku obračunskog perioda</b>		<u><b>34.356</b></u>	<u><b>8.171</b></u>
<b>2. Neto gotovina na kraju obračunskog perioda</b>		<u><b>197.409</b></u>	<u><b>34.356</b></u>

Napomene na stranama 8 do 32 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora o istinitosti i objektivnosti finansijskih izvještaja, dato je na strani 1 i 3.

## **NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE**

### **1. OSNIVANJE ORGANIZACIJE I DJELATNOST PREDUZEĆA**

**1.1.** Javno preduzeće Regionalna deponija “EKO-DEP” doo Bijeljina, ul. Miloša Crnjanskog 38, osnovano je na osnovu Ugovora o osnivanju broj: 02-370-153/05 od 16.03.2005. godine sa ciljem izgradnje i upravljanja regionalnom deponijom u Bijeljini.

**1.2.** Osnivači javnog preduzeća su:

1. Skupština opštine Bijeljina
2. Skupština opštine Ugljevik
3. Skupština opštine Lopare
4. Općinsko vijeće Čelić
5. Općinsko vijeće Teočak.

**1.3.** Preduzeće je upisano u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini, broj Fi-212/05 dana 09.05.2005. godine (uložak 1-5864), pod nazivom JP Regionalna deponija “EKO-DEP” Bijeljina. Nakon prvog upisa preduzeće je vršilo određene izmjene i dopune registracije: promjene sjedišta, promjena statusa odgovornog lica ovlaštenog za zastupanje preduzeća (direktora) i proširenje djelatnosti.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-12-000 396 od 09.11.2012. godine izvršena je promjena oblika organizovanja i promjena poslovnog imena i preduzeće je registrovano kao:

**Javno preduzeće „EKO-DEP“ d.o.o. Bijeljina, ulica Miloša Crnjanskog broj 38.**

Istovremeno je izvršeno potpisivanje izmijenjenog Ugovora o osnivanju preduzeća od strane svih osnivača broj: 01-473/12 od 03.05.2012. godine.

Matični broj preduzeća je: 01991388. JIB: 4402206230008; PIB 402206230008 (za PDV obveznika) i obavljanje spoljnotrgovinske djelatnosti.

Pod ovim registrovanim imenom izvršena je revizija finansijskih izvještaja. Za prethodnu godinu revizija je izvršena od strane istog revizorskog preduzeća.

**1.4.** Djelatnost preduzeća je određena Ugovorom o osnivanju (član 9), Statutom preduzeća (član 14) i u istovjetnom tekstu registrovana kod Osnovnog suda. Djelatnost preduzeća je:

- 35.11 Proizvodnja električne energije
- 35.13 Distribucija električne energije
- 35.14 Snabdijevanje i trgovina električnom energijom
- 35.21 Proizvodnja gasa
- 37.00 Kanalizacija
- 38.21 Obrada i odlaganje neopasnog otpada
- 38.32 Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala
- 43.11 Uklanjanje objekata
- 46.77 Trgovina na veliko otpadom i ostacima
- 49.41 Drumski prevoz robe
- 71.20 Tehničko ispitivanje i analiza.

Prema Obvještenju o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima pretežna djelatnost je: **38.21 – obrada i odlaganje neopasnog otpada.**

**1.5.** Registrovanu djelatnost Preduzeća obavlja 20 radnika različitih profila i zanimanja (na kraju obračunskog perioda) i svi su prijavljeni na neodređeno vrijeme.

**1.6.** Statutom preduzeća je propisano da su organi preduzeća:

- Skupština, kao organ upravljanja
- Nadzorni odbor, kao organ nadzora i
- Uprava preduzeća, kao organ rukovođenja.

Na dan bilansiranja članovi Skupštine, Nadzornog odbora i direktor Preduzeća su:



**Članovi Skupštine su:**

Odluka o konstituisanju skupštine JP „Eko dep“ doo, broj 06-01-02/18 od 11.06.2018. godine.

- 1) Slobodan Trifković (Bijeljina), predsjednik
- 2) Đoko Simić (Ugljevik), član
- 3) Željko Tešić (Lopare), član, od aprila nastavak mandata povjeren Davoru Vičiću (Lopare)
- 4) Mirzet Turkušić (Čelić), član
- 5) Dževad Salkanović (Teočak), član.

**Članovi Nadzornog odbora su:**

- 1) Mladen Krasavac, predsjednik (Grad Bijeljina)
- 2) Silvija Zekić, član (Opština Ugljevik)
- 3) Bogdana Mitrović, član (Opština Lopare)
- 4) Alena Trutović, član (Općina Čelić)
- 5) Izet Jusić, član, (Općina Teočak)

**Direktor preduzeća:**

Dragiša Marjanović.

1.7. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 94/15) i Međunarodnih računovodstvenih standarda preduzeće ima javnu odgovornost i obavezu da obavi reviziju finansijskih izvještaja od strane nezavisnog revizora.

## **2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE , PREZENTACIJU I REVIZIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**

### **2.1. Sastavljanje i prezentacija finansijskih izvještaja**

#### **2.1. Izjava o usaglašenosti**

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva sastavljene u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugih propisa iz domena računovodstva, revizije i odgovarajućih opštih akata.

#### **2.2. Sastavljanje i prezentacija finansijskih izvještaja**

2.2.1. Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška) osim za revalorizaciju određenih stalnih sredstava i finansijskih instrumenata, koji su vrednovani po revalorizovanim iznosima ili fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao što je to opisano u računovodstvenim politikama.

2.2.2. Saglasno Računovodstvenom standardu 1, Zakonu o računovodstvu i reviziji finansijski izvještaji za 2019. godinu sačinjeni su na obrazcima:

- Bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda)
- Bilans uspjeha (Izvještaj o ukupnom rezultatu za period)
- Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine)
- Izvještaj o promjenama na kapitalu.

Pored toga, kao sastavni dio finansijskih izvještaja, Preduzeće je sačinilo Napomene (note), radi objavljivanja bitnih događaja i transakcija iz finansijskih izvještaja, koje korisnicima pomažu da bolje shvate finansijske izvještaje i omoguće njihovo upoređivanje sa drugim preduzećima iste ili slične djelatnosti poslovanja. Istovremeno su dostavljeni prilozi koji su utvrđeni Naredbom: Aneks, PVN-2 i Obavijest o razvrstavanju.

Finansijski izvještaji su blagovremeno sačinjeni i podneseni nadležnoj službi za prijem istih (APIF-u).

**2.2.3.** Godišnji izvještaji su sačinjeni primjenom usvojenih računovodstvenih politika, koje su izrađene uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu Standardi), Zakona o računovodstvu i reviziji i ostalih usvojenih propisa o računovodstvu u Republici Srpskoj. Prilikom izrade finansijskih izvještaja rukovodstvo je posebno razmatralo usvojene izmjene Standarda i njihov uticaj na izradu finansijskih izvještaja i primijenilo iste.

Poseban osnov za izradu izvještaja su predstavljala osnovna računovodstvena načela: stalnosti poslovanja, dosljednosti, opreznosti, uzročnosti, pojedinačnog procjenjivanja i identiteta u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima.

**2.2.4.** Značajan osnov za izradu i prezentaciju finansijskih izvještaja, te za njihovu reviziju bio je Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine (u daljem tekstu Izvještaj o popisu), Napomene uz finansijske izvještaje i Izvještaj o poslovanju za revidiranu godinu.

Podaci u finansijskim izvještajima i u ovom izvještaju iskazani su u KM bez decimala.

### **2.3. Revizija finansijskih izvještaja**

**2.3.1.** Reviziju finansijskih izvještaja za 2019. godinu izvršili smo u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 94/15) i Međunarodnih standarda revizije. Revizija finansijskih izvještaja za prethodnu godinu je vršena od istog revizorskog preduzeća i dobiveno je pozitivno mišljenje.

**2.3.2.** Kao osnova za obavljanje revizije bili su prije svega finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans tokova gotovine i Izvještaj o promjenama u kapitalu), knjigovodstvene evidencije i dokumentacija o poslovnim promjenama, Elaborat o popisu i drugim aktima.

Napominjemo da smo prisustvovali vršenju popisa, tako da smo određenim provjerama utvrdili da su popisi obavljani u skladu sa utvrđenim zakonskim i vlastitim odredbama o popisu.

**2.3.3.** Reviziju smo obavili na osnovu Ugovora sa Društvom broj: 02-06/19 od 03.06.2019. godine, protokol u Društvu 01-800/19 od 03.06.2019. godine.

### **2.4. Revizorske procedure**

**2.4.1.** Polazeći od činjenice da su finansijski izvještaji za tekući i prethodni obračunski period obavljani prema istim bilansnim šemama, načelo kontinuiteta je prema zahtjevima, koji su definisani za izradu finansijskih izvještaja ispoštovano, jer se stanje po bilansu za prethodni period slaže sa početnim stanjem tekućeg perioda. Poslovni događaji i transakcije u principu su analitički kvalifikovani prema zahtjevima bilansnih šema i kontnog okvira primijenjenim u prethodnom i tekućem periodu.

Ispitivanje o postupku vršenja revizije izvedeno je u skladu sa opšte prihvaćenim standardima i primijenjene su sledeće procedure:

- provjera zasnovanosti podataka iskazanih u finansijskim izvještajima na zakonskim i drugim propisima,
- provjera osnovanosti nastanka poslovnih transakcija i njihove autorizacije,
- provjera obuhvatnosti nastanka poslovnih transakcija, čiji su rezultati iskazani u finansijskim izvještajima,
- direktan uvid u način sastavljanja dnevnih izvještaja,
- ostvarivanje strukture ostvarenih prihoda i rashoda i uvid u pojedinačne pozicije metodom uzorkovanja,
- ispitivanje strukture potraživanja i obaveze, te uvid u pojedinačne pozicije metodom uzorkovanja i
- ispitivanje strukture uzorkovanja osnovnog kapitala i usklađenosti evidencije.

Nivo uzorkovanja, pribavljanje dokaza je uslovljen i opredijeljen sistemom funkcionisanja internih kontrolnih postupaka, pri čemu je uzeto u obzir stečeno iskustvo u prethodnom periodu i na koji je način nastavljen kontinuitet posmatranja i ispitivanja.

**2.4.2.** Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa "Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike" ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 106/15), i „Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike“ ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 63/16), kao i klasifikacija poslovnih transakcija u toku izvještajne godine. U revidiranim finansijskim izvještajima izvršena je klasifikacija pokazatelja za tekući i prethodni period na isti način.

**2.4.3.** Vrednovanje pojedinih pozicija u okviru finansijskih izvještaja i njihova prezentacija zahtijevaju od rukovodstva i uprave Društva izbor i korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju odraza na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, te prihoda i rashoda iskazanih u izvještajnom periodu. Procjene i pretpostavke su zasnovane na raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, što je potvrđeno i Pismom o prezentaciji, koji je sastavni dio Izvještaja o reviziji.

**2.4.4.** Procjena rada interne kontrole i procjene kontrolnog rizika značajan je dio aktivnosti u postupku revizije finansijskih izvještaja. Prema *Međunarodnom standardu revizije – 400 Ocjena rizika i interne kontrole*, sistem interne kontrole označava sve politike i postupke koje je rukovodstvo pravnog lica prihvatilo radi pomoći u postizanju svojih ciljeva u smislu obezbjeđenja da se u mjeri u kojoj je to moguće uredno i efikasno obavlja poslovanje pravnog lica, što uključuje pridržavanje politika rukovodstva, očuvanje integriteta sredstava, sprečavanje i otkrivanje kriminalnih radnji i grešaka, tačnost i potpunost računovodstvene evidencije i blagovremeno sagledavanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

Razumijevanje interne kontrole Društva određuje strukturu i prirodu plana revizije i intezitet testiranja. Interna kontrola kao skup postupaka, koje oblikuje uprava, rukovodstvo i drugi zaposleni, ima za cilj da se stekne razumno uvjerenje u pogledu ostvarivanja ciljeva sledećih područja:

- rezultata poslovanja,
- pouzdanosti finansijskog izvještavanja i
- usklađenosti sa primjenjivanim zakonskim i drugih propisima.

Sa aspekta revizije finansijskih izvještaja značajna pitanja, koja moraju imati poseban status u provođenju kontrole jesu:

- obaveza revizije računovodstvenih izvještaja i vršenja računovodstvenog nadzora i
- interne računovodstvene kontrole.

U kontrolnim postupcima potrebno je definisati rješenja po kojima bi svaka poslovna promjena, odnosno transakcija bila pouzdana i vjerodostojna i trebala bi da prođe kroz četiri odvojene faze:

- da je propisano odobravanje takve poslovne promjene,
- da bude odobreno od nadležnog rukovodstva,
- da bude izvršena i
- da je evidentirana u poslovnim knjigama.

U cilju obezbjeđenja pouzdanosti i vjerodostojnosti računovodstvenih postupaka i informacija, aktima Društva uređuju se mjere, koje bi trebale da obezbijede sprovođenje interne kontrole, definisati rokove u kojima se izvršavaju pojedine faze, ali i odgovornosti za nepridržavanje istih. Značajan dio ovih pitanja su regulisane Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama, koje je Društvo usvojilo.

## **2.5. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE**

Preduzeće je svoje računovodstvene politike regulisalo Pravilnikom o računovodstvu i reviziji, koje je usvojio Nadzorni odbor preduzeća i primjenjuje se od 07. juna 2016. godine. Pored primjene Pravilnika o računovodstvu, evidentiranje poslovnih događaja zasnivalo se na primjeni računovodstvenih načela, principa, kodeksa i okvira sadržanih u Međunarodnim računovodstvenim standardima i na pojedinačno i interno donesenim računovodstvenim politikama, u formi Odluka Nadzornog odbora za utvrđivanje vrijednosti sredstava i obaveza i načinu obračunavanja amortizacije.

Osnovne računovodstvene politike, koje su se praktično primjenjivale prilikom sastavljanja godišnjeg obračuna za 2019. godinu su sledeće:

### **2.5.1. Poslovni prihodi – realizacija**

U skladu sa propisima, realizacija i ostali prihodi su iskazani na osnovu fakturisanja učinaka, kao i prihode od subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, od aktiviranja učinaka i drugih prihoda koji su obračunati u knjigovodstvenim ispravama, nezavisno od vremena naplate. U prihode spadaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozite, kursne razlike i drugi prihodi po tom osnovu.

### **2.5.2. Poslovni rashodi**

Poslovni rashodi su iskazani u iznosima ostvarenim na osnovu fakturisanih i plaćenih troškova, a obuhvataju troškove materijala, goriva i energije, koji se utroše pri obavljanju osnovne djelatnosti, troškove zarada i ostale lične rashode, troškove usluga i amortizacije. U troškove su priznati i troškovi opšteg karaktera, svrstani u nematerijalne troškove i to: troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa i bankarskih usluga, članarine, poreza i ostali rashodi, koji su nastali u tekućem obračunskom periodu.

### **2.5.3. Osnovna sredstva**

a) Nematerijalna ulaganja Preduzeća predstavljaju nematerijalna sredstva, koja služe za proizvodnju, isporuku roba i usluga ili se koriste u administrativne svrhe.

Nematerijalna ulaganja čine: ulaganja u koncesije, ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih, ulaganje u naučno-tehnička znanja, ulaganja u nabavku licenci ili sticanja prava na intelektualnu svojinu i ulaganja u istraživanje tržišta.

Nematerijalna ulaganja se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, a otpis se vrši linearnom metodom prema korisnom vijeku upotrebe, osim ulaganja čije je vrijeme korištenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz tih ugovora. Osnovicu za amortizaciju čine nabavna ili procjenjena vrijednost. Za nematerijalna ulaganja, koja se odnose na nematerijalna sredstva, kojima nije određen rok trajanja ne vrši se obračun amortizacije (prava na zemljište).

b) Nepokretnosti, postrojenje i oprema se iskazuju po nabavnoj, revalorizovanoj, odnosno procjenjenoj vrijednosti na dan bilansiranja.

v) Usklađivanje tržišne vrijednosti nepokretnosti, postrojenja i opreme se vrši prilikom izrade godišnjeg obračuna usklađivanjem knjigovodstvene vrijednosti sa fer tržišnom vrijednošću. Usklađivanje se vrši procjenom od strane stručno osposobljenih procjenjivača. U 2019. godini revalorizacija nije vršena i nije izvršena procjena sredstava, pošto rukovodstvo smatra da su ista priznata po realnoj vrijednosti.

g) Nabavka nepokretnosti, postrojenja i opreme u toku godine evidentira se po nabavnoj vrijednosti.

### **2.5.4. Amortizacija nepokretnosti, postrojenja i opreme**

Obračun amortizacije vrši se primjenom linearne metode obračuna, saglasno Računovodstvenom standardu 16. paragraf 47, a što je u skladu i sa računovodstvenim politikama Preduzeća.

Amortizacija se obračunava na osnovicu, koju čini nabavna, odnosno revalorizovana ili procjenjena vrijednost na početku godine, kao i sredstva, koja su stavljena u upotrebu u toku godine. Obračun i knjiženje amortizacije vrši se polugodišnje i godišnje prilikom izrade polugodišnjih i godišnjih računovodstvenih izvještaja.

Primjenjene stope za obračun amortizacije su sledeće:

<i>Opis</i>	<i>Stopa amortizacije</i>	<i>Vijek upotrebe-godina</i>
-------------	---------------------------	------------------------------

Građevinski objekti na deponiji	2,5	40
Ograda deponije	3,5	28,5
Vagarska kućica, trafo i portirska kućica	5	20
Vodovodna mreža	8	12,5
Buldozer, catepillar	5	50
Kancelariski namještaj	12.,5	8
Traktor i priključne mašine	7,15-12	8,3 – 14
Računari	20	5

#### **2.5.5. Zalihe**

Zalihe predstavljaju sredstva koja se troše u procesu obavljanja djelatnosti i čine ih: osnovni i pomoćni materijal, rezervni djelovi, alat i sitan inventar i oprema zaštite na radu.

Zalihe se vode po nabavnoj vrijednosti, a izlazi po prosječnoj (ponderisanoj) cijeni.

#### **2.5.6. Potraživanja po osnovu prodaje**

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju sva potraživanja za prodane proizvode i usluge, po kojima su ispostavljene fakture, a koja nisu naplaćena. Potraživanja se iskazuju po vrijednosti iz fakture.

Dospjela potraživanja, osim potraživanja po osnovu finansijskih plasmana, koja nisu naplaćena procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

#### **2.5.7. Porezi i doprinosi**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata, a koji se odnose na domaća pravna lica, predstavljaju plaćanja prema važećim propisima radi finansiranja određenih komunalnih i republičkih potreba.

#### **2.5.8. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika**

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju se u njihovu protuvrijednost u KM po srednjem kursu važećem na dan bilansiranja.

Priznavanje kursnih razlika kod obaveza po kreditima, koji su ugovoreni u stranoj valuti, vrši se na osnovu utvrđenih kursnih razlika za dio ukupno neotplaćenog kredita po kursu na dan bilansiranja.

### **2.6. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE**

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objavljivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

#### **Procijenjeni korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja**

Određivanje korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na procjeni komisije za prijem novonabavljenog osnovnog sredstva, kao i istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i istorijskih faktora za novonabavljena sredstva, koja nisu bila predmet procjene.

Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme se analizira godišnje ili kada postoji indicija o promjenama određenih pretpostavki.

#### ***Obezvredenje vrijednosti sredstava***

Na dan bilansa rukovodstvo Društva analizira vrijednost sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indicija da za neko sredstvo postoji obezvredenje, nadoknativi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknativi iznos sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknative vrijednosti.

#### ***Ispravka vrijednosti potraživanja***

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja se obračunava, na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti naplate potraživanja. Procjena rukovodstva se zasniva na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima kupaca i promjenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultatima buduće naplate. Rukovodstvo vrši procjenu da li su potrebne naknadne ispravke ili su postojeće zadovoljavajuće.

#### ***Odložena poreska sredstva / obaveze***

Odložena poreska sredstva se priznaju na sve neiskorišćene poreske gubitke do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti. Rukovodstvo Društva mora izvršiti neophodne procjene da bi utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava, koje se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza, koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koje se evidentiraju preko revalorizacionih rezervi.

#### ***Pravična (fer) vrijednost***

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive, za koje postoji zvanična tržišna informacija i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Pravičnu tržišnu vrijednost je teško pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta u BiH. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost, po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost, koja je, u datim okolnostima, najvjerovatnije i najvjerodostojnija i adekvatna za potrebe izvještavanja.

Rukovodstvo je ocijenilo da neće doći do obezvredjenja imovine, te nije vršeno usklađivanje istih sa fer vrijednošću na tržištu.

### ***3. OCJENA RIZIKA REVIZIJE***

#### ***3.1. Ocjena inherentnog rizika***

Inherentni rizik revizije povezuje se sa stanjem na pojedinim računima ili sa vrstom pojedinih poslovnih događaja, koji usljed pogrešnog iskazivanja, uzeti pojedinačno ili kumulativno, mogu biti materijalno značajni.

Ocjena inherentnog rizika izvršena je na nivou finansijskih izvještaja, nivou salda računa, te nivou značajnih pojedinih ključnih transakcija Društva:

- na nivou finansijskih izvještaja izvršena je ocjena integriteta Uprave i upravljačke strukture Društva, ocjena složenosti organizacione strukture, te procjene značajnosti uticaja na Društvo, odnosno procjene onih faktora, koji su važni za granu djelatnosti u kojoj se Društvo nalazi,
- na nivou salda računa metodom uzoraka, vršena je provjera početnih salda sa značajnim računima i ista su ispravno evidentirana,
- početna salda na računima kapitala i materijalnih sredstava detaljno su provjerena analizom svih evidentiranih promjena u toku godine.

Ocjena inherentnog rizika na nivou salda računa ukazala je na manji stepen inherentnog rizika.

### **3.2. Ocjena kontrolnog rizika**

Kontrolni rizik je posljedica pogrešnih iskaza stanja na računima ili pojedinim poslovnim događajima, koji uzeti pojedinačno ili kumulativno sa pogrešnim iskazima na drugim računima ili poslovnim događajima, mogu biti materijalno značajni, koje računovodstveni sistem i sistem interne kontrole neće blagovremeno spriječiti, otkriti ili ispraviti. Ocjena kontrolnog rizika podrazumijeva ocjenu kontrolnog okruženja, ocjenu pouzdanosti računovodstvenog sistema i ocjenu kontrolnih postupaka, koje provodi rukovodstvo Društva.

Kontrolu okruženja podrazumijeva opšte stavove, savjesnosti i aktivnosti direktora i rukovodstva, koje se tiču sistema interne kontrole i značaja tog sistema za Društvo. Uticaj karakteristika kontrolnog okruženja na nivou kontrolnog rizika i Društva ocijenjen je niskim.

### **3.3. Ocjena detekcionog rizika**

Mali nivo inherentnog i kontrolnog rizika, ne dovode do proširenja obima revizorskih procedura sa ciljem dobijanja što većeg broja revizorskih dokaza.

Na osnovu rezultata preliminarno provedenih revizorskih procedura stečeno je uvjerenje da su primijenjene računovodstvene politike i procjene u posmatranom periodu u potpunosti usaglašene sa Međunarodnim računovodstvenim standardima.

### **3.4. Ocjena ukupnog revizorskog rizika**

Na osnovu iznešenih navoda, može se doći do uvjerenja da je ukupan revizorski rizik prihvatljiv. Provedenim revizorskim procedurama, po mišljenju revizora, rizik neotkrivenih materijalno značajnih pogrešnih iskaza sveden je na razumn i za reviziju prihvatljiv iznos, što je znatno manje od utvrđenog iznosa materijalno značajnog pogrešnog iznosa.

## **4. PRIZNAVANJE BILANSA STANJA**

Prilikom vrednovanja sredstava iskazanih u Bilansu stanja, primijenjena su četiri osnovna računovodstvena načela i to: načelo nastavka poslovanja, načelo uzročnosti prihoda i rashoda, načelo stabilnosti i načelo opreznosti.

### **4.1. Stalna imovina**

Stalna imovina i promjene na njima u 2019. godini, prikazana je kako slijedi:

	<i>U KM bez decimala</i>		
	<i>Nabavna vrijednost</i>	<i>Ispravka vrijednosti</i>	<i>Sadašnja vrijednost</i>
Građevinski objekti	6.185.742	1.823.874	4.361.868
Oprema	3.190.933	1.459.678	1.731.255
Avansi i nekretnine, oprema i inv. u pripremi	1.435.201	-	1.435.201
<b>Stanje 31. decembar 2019. god.</b>	<b>10.811.876</b>	<b>3.283.552</b>	<b>7.528.324</b>
<b>Stanje 31. decembar 2018. god.</b>	<b>9.433.573</b>	<b>2.981.957</b>	<b>6.451.616</b>

Stanje i promjene na *nekretninama, opremi i investicionim nekretninama* u toku godine su sledeća:

U KM bez decimala

<b>O p i s</b>	<b>Zemljiš</b>	<b>Grad.obj.</b>	<b>Oprema</b>	<b>Ul.u pripr.</b>	<b>U k u p n o</b>
<b>NABAVNA VRIJED.</b>					
<b>Stanje 31.12.2018.</b>	-	<b>6.185.742</b>	<b>3.195.498</b>	<b>52.333</b>	<b>9.433.573</b>
Nabavka sredstava		-	1.078	1.382.868	1.383.946
Otpis nabavne vrijed.		-	-5.643	-	-5.643
<b>Stanje 31.12.2019.</b>	-	<b>6.185.742</b>	<b>3.190.933</b>	<b>1.435.201</b>	<b>10.811.876</b>
<b>ISPRAVKA VRIJ.</b>					
<b>Stanje 31.12.2018.</b>	-	<b>1.649.462</b>	<b>1.332.495</b>	-	<b>2.981.957</b>
Amortizacija		174.412	163.265		337.677
Rashod i prodaja		-	-36.082	-	-36.082
<b>Stanje 31.12.2019.</b>		<b>1.823.874</b>	<b>1.459.678</b>	-	<b>3.283.552</b>
<b>NETO SAD.VRIJED.</b>					
<b>Stanje 31.12.2019.</b>		<b>4.361.868</b>	<b>1.731.255</b>	<b>1.435.201</b>	<b>7.528.324</b>
<b>Stanje 31.12.2018.</b>	-	<b>4.536.280</b>	<b>1.863.003</b>	<b>52.333</b>	<b>6.451.616</b>
<b>R a z l i k a</b>	-	<b>(174.412)</b>	<b>(131.748)</b>	<b>1.382.868</b>	<b>1.076.708</b>

Iskazano stanje u Bilansu stanja odgovara stanju po knjigama Preduzeća na dan bilansiranja. Uvidom u Izvještaj o popisu i prisustvom popisima uvjerali smo se da sredstva postoje, da su vlasništvo preduzeća i da su uredno popisana.

Preduzeće nema priznatu vrijednost zemljišta u nekretninama, pošto je vrijednost zemljišta evidentirana u vanbilansnoj evidenciji, kao zemljište po nabavnoj vrijednosti od 209.495 KM. Na zemljištu je prema Zemljišnoknjižnom izvadku broj 2311 od 22.01.2014. godine priznato pravo korišćenja sa udjelom 1/1, a na nekretninama pravo raspolaganja sa udjelom 1/1.

Priznata vrijednost građevinskih objekata iznosi 6.185.742 KM po nabavnoj vrijednosti i čini je vrijednost izgrađenih objekata.

Stepen otpisanosti građevinskih objekata iznosi 29.48%.

Oprema je iskazana na osnovu izvršenog popisa i priznata je u knjigovodstvu po nabavnoj vrijednosti umanjena za iznos amortizacije (*Napomena 2.5.4*).

Priznata nabavna vrijednost opreme i postrojenja iznosi 3.190.933 KM i odnosi se na sledeće: automobil “Škoda”, buldozer, kompaktor, kamion “Iveko”, skip, traktor sa priključnim mašinama, prečistač procjednih voda, deponijska baklja, kolska vaga, dezobarijera, računarska i kancelarijska oprema. U toku revidirane godine izvršena je nabavka u vrijednosti od 1.078 KM (nabavljeni su: motorna pila, tri potapajuće pumpe za prljavu vodu, laserski štampač, kalkulator sa trakom, dva fiksna telefona), izvršen je i otpis rashodovane i neispravne opreme u iznosu 5.643 KM (rashodovana sredstva su računari, štampač, potapajuće pumpe, alat i inventar). Na poziciji ispravke vrijednosti opreme, knjižena je ispravka vrijednosti motora kompaktora 30.485 KM i ispravka opreme 5.597 KM.

Stepen otpisanosti opreme iznosi 45.74%.

Avansi i osnovna sredstva u pripremi u iznosu od 1.435.201 KM, sastoje se iz ulaganja u prethodnom periodu u iznosu od 52.333 KM i odnose se na ulaganja izvršena po osnovu izgradnje instalacija za grijanje na deponijski gas, projekat drugostepenog postrojenja procjednih voda i projekat reciklažnog dvorišta, i ulaganja u tekućoj godini u iznosu od 1.382.868 KM koja se odnose na ulaganja u izgradnju treće sanitarne ćelije na lokaciji Brijesnica.

Obračun amortizacije je izvršen po usvojenim amortizacionim stopama na priznatu nabavnu vrijednost i iznos ukupno obračunate i priznate amortizacije iznosi 337.677 KM. Obračun je izvršen na osnovu usvojene računovodstvene politike u Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Svi priznati iznosi osnovnih sredstava odgovaraju knjigovodstvenom stanju u analitičkoj i sintetičkoj evidenciji i stanju po Izvještaju o popisu.

#### **4.2. Zalihe materijala**



Stanje zaliha na osnovu priznatih salda na dan bilansiranja je sledeće:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Zalihe materijala	19.527	18.447
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>19.527</b>	<b>18.447</b>

Zalihe materijala se odnose na priznato stanje rezervnih dijelova, alata i sitnog inventara u skladištu. Zalihe se vode po nabavnim cijenama i obezbjeđena je potpuna dokumentacija za praćenje promjena zaliha i njihovo knjiženje u materijalnom i finansijskom knjigovodstvu. Izlazi se evidentiraju po prosječnim ponderisanim cijenama.

#### **4.3. Potraživanja od kupaca**

Potraživanje po osnovu priznatih salda kupaca sastoji se od potraživanja od:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Kupci povezana lica	225.133	176.923
Ostali kupci u zemlji	22.235	16.824
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>247.368</b>	<b>193.747</b>

Potraživanje od kupaca u Bilansu stanja su utvrđena na osnovu fakturisane usluge deponovanja smeća po osnovu sklopljenih ugovora sa komunalnim i ostalim preduzećima, koja su vršila deponovanje.

Potraživanje od kupaca na dan bilansiranja su sledeća:

<i>Naziv kupca</i>	<i>u KM bez decimala</i>
<i>Iznos</i>	
“Komunalac” ad Bijeljina	109.106
„Čistoća“ jkp Lopare	75.967
“Dule-Trgotrans” doo Dvorovi	21.134
JKP“Teočak” doo Teočak	12.578
„Eko-Radex“ ztr Bijeljina	1.100
„Kompred“ ad Ugljevik	27.331
Ostali kupci	152
<b>Ukupno</b>	<b>247.368</b>

Potraživanje od kupaca se vode po nominalnoj vrijednosti i priznata su na osnovu knjigovodstvene evidencije transakcija sa kupcima, čija provjera je izvršena putem IOS-a, koji su poslani svim kupcima i ista su potvrđena (kupcima je upućeno 32 IOS-a, od kojih je 18 kupac potvrdio evidentirani promet i saldo, ostali nisu vratili IOS-e). Revizija je takođe uputila 5 konfirmacija, od kojih su 4 kupca potvrdili evidentirano stanje prometa i salda.

Kontrolom je utvrđeno da nema zastarjelih potraživanja. Komunalno preduzeće „Čistoća“ Lopare, je na granici zastare, plaćanja vrše u skladu sa mogućnostima i potvrdili su dug preko izvoda otvorenih stavki.

Priznata stanja potraživanja u Bilansu stanja odgovaraju stanju u knjigovodstvu i popisnim listama.

#### **4.4. Druga kratkoročna potraživanja**

Druga kratkoročna potraživanja sastoje se od potraživanja od:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Potraživanja za kamate od povezanih lica	2.409	259

Potraživanja za kamate od pravnih lica	28	23
Potraživanje za više plaćeni porez na dobit	10.668	7.101
Ostala kratkoročna potraživanja	286	26
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>13.391</b>	<b>7.409</b>

Potraživanja za kamate se odnose na obračunate kamate za neblagovremeno plaćanje faktura. Više plaćeni porez na dobit je nastao zbog razlike plaćenog poreza na dobit po osnovu mjesečnih akontacija i obračuna po poreskoj prijavi. Ostala kratkoročna potraživanja priznata u iznosu 286 KM, odnose se na izvršenu pogrešnu uplatu dobavljaču.

#### **4.5. Gotovina**

Stanje gotovine na dan bilansa iznosi kako slijedi:

	<b>2019.</b>	<b>u KM bez decimala</b> <b>2018.</b>
Žiro račun	197.393	34.260
Blagajna	16	96
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>197.409</b>	<b>34.356</b>

Iskazano stanje gotovine na dan bilansiranja odgovara stanju u knjigovodstvu i stanju po popisu istih, kao i stanju po izvodima banaka odnosno blagajničkom dnevniku. Društvo je sa bankama putem IOS-a usaglasilo stanje prometa i salda, na dan 31.12.2019. godine. Bankama su upućene potvrđivanja od strane revizije (tri banke) i jedna je potvrdila evidentirana stanja prometa i salda.

#### **4.6. Aktivna vremenska razgraničenja**

Stanje aktivnih vremenskih razgraničenja na dan bilansiranja iznosi, kako slijedi:

<i>N a z i v</i>	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	558.598	558.598
<b>Svega.</b>	<b>558.598</b>	<b>558.598</b>

Na aktivnim vremenskim razgraničenjima izvršeno je priznavanje kursnih razlika na preuzete dugoročne kredite za prethodne periode, a na osnovu zvaničnog kursa SDR. Priznavanje je izvršeno na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 07-19-14/17 od 26.01.2017. godine o priznavanju kursnih razlika kod obaveza po dugoročnim kreditima iz ranijeg perioda, po kojoj je izvršeno evidentiranje kursnih razlika na dugoročne kredite i ostala aktivna vremenska razgraničenja, do stvaranja uslova za priznavanje istih na način regulisan MRS 21 i član 29. Pravilnika o kontnom okviru i usvojenim računovodstvenim politikama.

Iznosi obračunatih i plaćenih kursnih razlika revidirane godine evidentirani su na negativne kursne rashode.

#### **4.7. Vanbilansna evidencija**

Stanje vanbilansne evidencije na dan bilansiranja iznosi, kako slijedi:

<i>N a z i v</i>	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Vanbilansna evidencija	209.495	209.495
<b>Svega.</b>	<b>209.495</b>	<b>209.495</b>

Priznato stanje vanbilansne evidencije na dan bilansiranja iznosi **209.495 KM** i odnosi se na pravo korištenja na zemljište (kč 1460). U pasivi su priznati izvori u istom iznosu.

Prema Zemljišnoknjižnom izvodku broj: 2311 od 22.01.2014. godine na zemljištu je uknjiženo pravo korišćenja, a na objekte pravo raspolaganja sa udjelom 1/1. Prema ovom izvadku imovina je označena kao poljoprivredno zemljište (njiva 6. klase) i istu bi trebalo preimenovati u građevinsko zemljište, čime bi se stekli uslovi za prenos zemljišta u stalnu imovinu, kao nematerijalna ulaganja (prava na korišćenje).

### **5.1. Kapital**

Prema bilansu stanja i Izvještaju o promjenama u kapitalu iskazano je sledeće stanje:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	20.000	20.000
<i>Rezerve</i>	<i>26.014</i>	<i>41.262</i>
Zakonske rezerve	11.606	19.343
Statutarne rezerve	14.408	21.919
<i>Neraspoređeni dobitak</i>	<i>47.120</i>	<i>145.242</i>
Neraspoređena dobit ranijih godina	-	145.242
Dobitak tekuće godine	47.120	-
<i>Gubitak do visine kapitala</i>	<i>46.014</i>	<i>206.504</i>
Gubitak ranijih godina	46.014	-
Gubitak tekuće godine	-	206.504
<b>Stanje kapitala 31. decembra</b>	<b>47.120</b>	<b>0</b>

Kapital Preduzeća predstavlja trajne izvore sredstava od uplata osnivača za osnivački kapital.

Osnivački kapital preduzeća je utvrđen Ugovorom o osnivanju Javnog preduzeća i osnivači su upalatali osnivački kapital, koji je registrovan u Okružnom privrednom sudu u Bijeljini (Rješenje broj: 059-0-Reg-12-000 396 od 09.11.2012. godine) i on iznosi po osnivačima:

	<u>U KM bez decimala</u>	
<b>O s n i v a č</b>	<b>Iznos</b>	<b>%</b>
Opština Bijeljina	13.400	67
Opština Lopare	2.000	10
Opština Ugljevik	2.000	10
Opština Čelić	1.600	8
Opština Teočak	1.000	5
<b>U k u p n o</b>	<b>20.000</b>	<b>100</b>

Iznos uloga osnivačkog kapitala po pojedinim osnivačima je utvrđen u Statutu preduzeća (član 18.), te članom 10., 11. i 12. Ugovora o osnivanju i identično stanje je evidentirano u finansijskom knjigovodstvu i priznato u Bilansu stanja na dan bilansiranja, te registrovan kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini.

Zakonske, statutarne i druge rezerve su priznate u iznosu od 26.014 KM, u skladu sa odlukama Skupštine preduzeća o raspodjeli dobiti iz ranijih godina.

Neraspoređena dobit je evidentirana u iznosu od 47.120 KM i predstavlja dobit revidirane godine, koja će u tekućoj godini biti raspoređena nakog razmatranja izvještaja od strane Skupštine preduzeća.

U revidiranoj godini ostvaren je dobitak od 49.474 KM (bilans uspjeha), u pasivi bilansa stanja je knjižen iznos od 47.120 KM, što predstavlja iznos iznad visine gubitka koji je bio iskazan u aktivni prethodne godine, (iznos gubitka iskazan u aktivni prethodne godine iznosio je 2.354 KM).

### **5.2. Dugoročni krediti**

Priznato stanje dugoročnih kredita iznosi:

*u KM bez decimala*

	<b>2019.</b>	<b>2018</b>
Dugoročni krediti	4.404.214	5.102.366
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>4.404.214</b>	<b>5.102.366</b>

Stanje dugoročnih kredita je utvrđeno na osnovu Izvještaja o popisu i isti se odnose na sledeća kreditna zaduženja:

- dugoročni kredit IDA (rok otplate 25 godina, grejs period 8 godina, servisni trošak 0.75% i komisiona provizija 0.50%, rok otplate 15.04.2027) ..... 1.472.982 KM
- dodatni kredit IDA (rok otplate 20 godina, grejs period 8 godina, servisni trošak 0.75%, komisiona provizija 0.50%, rok otplate do 15.04.2025. godine) ..... 1.806.555 KM
- dugoročni kredit po Drugom projektu (rok otplate 20 godina, grejs period 8 godina, kamata LIBOR plus varijabilna marža, pristupna taksa 0.25%, rok otplate 15.06.2028. godine) 1.124.677 KM.

Otplata glavnice kod početnog kredita počela je 15.10.2010. godine, a završava se 15.04.2027. godine, kod dodatnog kredita otpata je počela 15.10.2015., a završava se 15.04.2025. godine, dok je kod Drugog projekta otplata počela 15.12.2016., a završava se 15. juna 2028. godine.

Priznavanje je izvršeno u skladu sa utvrđenom računovodstvenom politikom, uz priznavanje kursnih razlika za neotplaćeni dio kredita.

U toku 2019. godine isplaćene su 18 i 19 rata Početnog kredita WB IDA 36720, 8 i 9 rata Dodatnog kredita WB IDA 36721, i 5 i 6 rata Zajma WB IBRD broj 7629 BA.

Sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, IOS-om je usklađeno stanje obaveza po dugoročnim kreditima i dospjela neizmirena glavnica na 31.12.2019. godine.

### **5.3. Dio dugoročnog kredita sa dospeljem do godinu dana**

Priznato stanje dugoročnih kredita, koji dospijevaju za plaćanje u tekućoj godini iznose:

	<b>2019.</b>	<b>u KM bez decimala</b> <b>2018</b>
Dio dugor.kredita, dospijeva do 12 mjeseci	845.423	840.186
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	-
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>845.423</b>	<b>840.186</b>

Priznate kratkoročne obaveze, koje dospijevaju do godinu dana odnose se na prenesene obaveze za 20 i 21 ratu po Supsidijarnom kreditnom sporazumu za početno finansiranje izgradnje deponije u iznosu od 221.409 KM, te 10 i 11 rate za Dodatni kredit WB IDA 36721 u iznosu od 395.004 KM. Za kredit po Drugom projektu, Zajam WB IBRD broj 7629 BA, prenesne su 8 i 9 rata, ranije prenesena 7 rata nije plaćena u revidiranom periodu, te ukupan iznos je priznat od 229.010 KM.

Ukupan iznos anuiteta na kraju revidirane godine iznosi 845.423 KM, po kursu na dan obračuna. Izdvajanje je izvršeno po osnovu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 106/15).

Od Minstarstva finansija je dobiven Izvod otvorenih stavki, po kojim je usklađeno stanje obaveza po preuzetim kreditima.

### **5.4. Dobavljači**

Priznate obaveze prema dobavljačima u Bilansu stanja na dan bilansiranja iznose:

	<b>2019.</b>	<b>u KM bez decimala</b> <b>2018.</b>
Dobavljači povezana lica	157	480
Dobavljači u zemlji	79.821	47.800
Dobavljači iz inostranstva	-	8.663
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>79.978</b>	<b>56.943</b>

Obaveze prema dobavljačima su priznata na osnovu ulaznih faktura za nabavljeni materijal, robu i usluge, koje su evidentirane u knjigovodstvu, a nisu plaćene na dan bilansiranja.

Najveći pojedinačni iznosi obaveza prema dobavljačima na dan bilansiranja odnose se na sledeće dobavljače:

<i>Naziv dobavljača</i>	<i>Iznos</i>
1. Inst.za građ“IG“ doo Banja Luka	<b>22.631</b>
1. “Monaco” doo Bijeljina	9.282
2. „TEZ-Tehnološki zavod“ doo Banja Luka	19.890
Teikom BH doo Sarajevo	14.238
Teknox group BH doo	11.505
6. Ostali dobavljači	2.432
<b>Ukupno (12 dobavljača)</b>	<b>79.978</b>

Priznato stanje je usaglašeno sa dobavljačima, potvrđivanjem primljenih IOS-a (primljeno je 19 IOS-a i nema spornih obaveza, u revidiranoj godini ostvaren je promet sa 85 dobavljača), dok je revizija uputila četiri konfirmacije radi potvrđivanja ostvarenog prometa i salda, i dva dobavljača su potvrdili evidentirano stanje.

#### **5.5. Obaveze iz specifičnih poslova**

Priznate obaveze iz specifičnih poslova u Bilansu stanja na dan bilansiranja iznose:

	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Obaveze iz specifičnih odnosa	<u>1.735.728</u>	<u>1.259.198</u>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b><u>1.735.728</u></b>	<b><u>1.259.198</u></b>

Obaveze iz specifičnih odnosa su priznate na osnovu plaćenih rata kredita iz Budžeta osnivača po osnovu datih garancija za primljene kredite za nabavku objekata i opreme. Obaveze se odnose na sledeće osnivače:

1. Grad Bijeljina .....	1.100.630 KM
2. SO Lopare .....	90.240 KM
3. SO Ugljevik .....	190.686 KM
4. OV Čelić .....	205.415 KM
5. OV Teočak .....	148.757 KM
Ukupno .....	1.735.728 KM.

Stanje obaveza prema osnivačima je usaglašeno putem IOS-a i konfirmacija.

#### **5.6. Ostale obaveze**

Priznate obaveze za porez i doprinose u Bilansu stanja na dan bilansiranja iznose:

	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Druge obaveze	<u>4.716</u>	<u>60</u>
Porez na dodatu vrijednost	<u>-</u>	<u>8.555</u>
Ostali porezi, doprinosi i druge dažbine	<u>4.291</u>	<u>704</u>
Obaveze za porez na dobitak	<u>-</u>	<u>-</u>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b><u>9.007</u></b>	<b><u>9.319</u></b>

Priznate druge obaveze odno se na obaveze priznate po osnovu kamata IBRD-u po osnovu kredita, u iznosu od 4.656 KM, i obaveza prema spoljnotrgovinskoj komori od 60 KM (za četvrti kvartal).

Priznati ostali porezi, doprinosi i druge dažbine u iznosu od 4.291 KM, odnose se na naknade za šume 580 KM, naknade za protiv požarnu naknadu 330 KM, naknade za korišćenje voda 25 KM i poreza utvrđenog po zapisniku UIO u iznosu od 3.356 KM.

### **5.7. Pasivna vremenska razgraničenja**

Pasivna vremenska razgraničenja su priznata u Bilansu stanja u iznosu:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Pasivna vremenska razgraničenja	1.600.000	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.600.000</b>	<b>-</b>

Pasivna vremenska razgraničenja (razgraničeni prihodi) su priznata po osnovu sredstava dobivenih od osnivača Grada Bijeljina, za potrebe finansiranja izgradnje treće sanitane ćelije, oprihodovanje ovih sredstava usledit će po dobijanju odluka o tretmanu sredstava od strane osnivača i uplatioca.

## **6. PRIZNAVANJE POSLOVNIH PRIHODA I RASHODA**

### **6.1. Poslovni prihodi**

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Prihodi od prodaje učinaka	1.491.626	1.125.914
Ostali poslovni prihodi	7.904	49.369
<b>Ukupni poslovni prihodi</b>	<b>1.499.530</b>	<b>1.175.283</b>

Prihodi od prodaje učinaka priznati su i iskazani u Bilansu uspjeha na osnovu ispostavljenih faktura, odnosno naplaćenih iznosa u gotovini. Svi iznosi prihoda odnose se na eksterno fakturisane, odnosno naplaćene iznose.

Ostvareni prihodi su knjiženi na osnovu fakturisanja usluga korištenja deponije i ostalih prihoda, i to:

- prihodi od deponovanje otpada povezanim licima .....	1.367.913	KM
- prihodi od deponovanja otpada i usluga ostalim kupcima .....	123.713	KM
<b>Ukupno prihodi od prodaje učinaka .....</b>	<b>1.491.626</b>	<b>KM</b>
- ostali prihodi (ostale donacije) .....	7.904	KM
<b>Ukupni poslovni prihodi .....</b>	<b>1.499.530</b>	<b>KM.</b>

Prihodi od prodaje usluga deponovanja otpada su ostvareni na osnovu fakturisanih usluga deponovanja, za koje su zaključeni ugovori o deponovanju i usluga je fakturisana poreskim računima.

Učešće poslovnih prihoda (deponovanje otpada) je povećano u odnosu na prethodnu godinu za 32.48%. Ovi prihodi su ostvareni na osnovu fakturisane usluge deponovanja otpada na sanitarnoj deponiji. Rastu prihoda doprinijeli su rast cijena deponovanog otpada, i rast količina deponovanog otpada u 2019. godini.

### **6.2. Poslovni rashodi**

Poslovni rashodi se sastoje iz:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>
Troškovi materijala	153.014	155.799
Troškovi bruto zarada, naknada i ost. ličnih rash.	500.065	500.822
Troškovi proizvodnih usluga	276.081	191.640
Troškovi amortizacije i rezervisanja	337.677	343.110
Nematerijalni troškovi	33.822	47.480

Troškovi poreza	11.967	5.444
Troškovi doprinosa	-	-
<b>Ukupni poslovni rashodi</b>	<b>1.312.626</b>	<b>1.244.295</b>

**Troškovi materijala** su priznati u visini evidentiranih utrošaka u procesu poslovanja.

Struktura troškova materijala je sledeća:

U KM bez decimala

<b>Rb</b>	<b>Vrsta troška</b>	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>	<b>Indeks</b>
1.	Troškovi materijala za izradu	17.413	35.305	89.11
2.	Troškovi režiskog materijala	15.615	7.443	21.07
3.	Troškovi goriva i energije	119.986	113.051	106.13
	<b>U k u p n o</b>	<b>153.014</b>	<b>155.799</b>	<b>98.21</b>

Troškovi materijala (konta 510 do 513) priznati su i iskazani na osnovu vjerodostojnih dokumenata, koji dokazuju stvarnu vrijednost troškova. Dokumentacija je uredno hronološki numerisana i likvidirana od strane ovlašćenih lica prije knjiženja.

Ostvareni materijalni troškovi su za 1.79% manji u odnosu na prethodnu godinu.

**Neto zarade i naknade zarada**, porezi i doprinosi na zarade su priznati za obračunate iznose za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslovima, odnosno odsustvima na teret poslodavca. Obračuni su izvršeni u skladu sa propisima, koji regulišu stope poreza i doprinosa i prema interno utvrđenim kriterijumima za pojedine vrste poslova.

Struktura bruto naknada zarada je sledeća:

U KM bez decimala

<b>Rb</b>	<b>Vrsta troška</b>	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>	<b>Indeks</b>
1	Troškovi bruto zarada	423.002	425.893	99.32
2	Troškovi ostalih ličnih rashoda	77.063	74.929	102.85
	<b>U k u p n o</b>	<b>500.065</b>	<b>500.822</b>	<b>99.85</b>

Troškovi bruto zarada su realizovani u iznosu od 500.065 KM i manji su za 0.15 % u odnosu na prethodnu godinu. Isplata plata je izvršena za prosječno 20 radnika.

**Troškovi proizvodnih usluga** su priznati i iskazani za primljene usluge obračunate u vjerodostojnim dokumentima davaoca usluga i odgovarajućim vrstama proizvodnih troškova.

Struktura troškova proizvodnih usluga je sledeća:

U KM bez decimala

<b>Rb</b>	<b>Vrsta troška</b>	<b>2019.</b>	<b>2018.</b>	<b>Indeks</b>
1	Troškovi transportnih usluga ptt i tel.	14.090	14.016	100.53
2	Troškovi usluga održavanja	140.189	46.861	299.16
3	Troškovi zakupa	12.028	12.028	100
4	Troškovi komunalnih usluga	1.412	1.665	84.80
5	Troškovi zaštite na radu	6.362	6.570	96.83
6	Trošak monitoringa	102.000	110.500	92.31
	<b>U k u p n o</b>	<b>276.081</b>	<b>191.640</b>	<b>144.06</b>

Priznavanje proizvodnih troškova je izvršeno evidentiranjem priznatih usluga, koje su fakturisane od strane dobavljača. Provjeru ispravnosti ulaznih faktura vrši likvidator. Troškovi usluga održavanja povećani su u 2019. godini za 93.328 KM ili 299.16% u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava porasli su usljed otklanjanja kvara na gusjenicama buldozera, havarija motora kompakatora i njegove zamjene, zbog izdizanja nadstrešice na kolskoj vagi za prolaz velikih kamiona i zbog završne prekrivke dijela prve i druge sanitarne ćelije.

**Troškovi amortizacije** su obračunati primjenom linearne metode saglasno Standardu 16 paragraf 43-62 i po stopama izračunatim na bazi procijenjenog vijeka trajanja sredstava. Stope amortizacije su regulisane članom 58 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Ukupna obračunata amortizacija odnosi se na:

- obračun amortizacije građevinskih objekata 174.412 KM
- obračun amortizacije postrojenja i opreme 163.265 KM

**Ukupno obračunata amortizacija ..... 337.677 KM.**

Postrojenja obuhvataju prečistač otpadnih voda i baklju-postrojenje za spaljivanje gasova iz deponije, amortizacija postrojenja iznosi 60.444 KM. Oprema je evidentirana pod 630 pozicija i njena amortizacija iznosi 101.862 KM. Amortizacija alata i inventara iznosi 959 KM.

**Nematerijalni troškovi** su priznati u iznosu od 33.822 KM, po osnovu plaćenih troškova neproizvodnih usluga: osiguranje, platni promet, advokatske usluge, troškova reklame i propagande, reprezentacije i troškovi stručnog obrazovanja.

Struktura nematerijalnih troškova je sledeća:

*U KM bez decimala*

<i>Rb</i>	<i>Vrsta troška</i>	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>	<i>Indeks</i>
1	Troškovi revizije izvještaja	3.800	3.800	100
2	Troškovi zdrav. usluga	1.161	1.244	93.33
3	Troškovi stručnog usavršavanja	495	783	63.22
4	Troškovi održavanja softvera	2.550	2100	121.43
5	Trošak reprezentacije	6.088	3.956	153.89
6	Troškovi osiguranja	1.123	1.147	97.91
7	Troškovi platnog prometa	2.587	1.751	147.74
8.	Trošak članarina	1.058	1.202	88.02
9.	Trošak oglasa	503	2.805	17.93
10.	Takse (admin. sudske, registr.)	921	175	-
11.	Trošak stručne literature	500	500	-
10	Ostali nematerijalni troškovi	13.036	28.017	45.43
	<b>U k u p n o</b>	<b>33.822</b>	<b>47.480</b>	<b>71.23</b>

**Troškovi poreza i doprinosa revidirane godine** su priznati za izdatke koji su obračunati i iskazani u skladu sa obavezama regulisanim zakonskim propisima, u iznosu 11.967 KM.

Svi troškovi su priznati na osnovu odgovarajuće dokumentacije, koja je prethodno kompletirana, izvršena formalna, računska i materijalna kontrola, likvidirana od strane odgovornog lica i odobreno plaćanje. Dokumenti su pravilno kontirani i transakcije evidentirane u knjigovodstvu.

### **6.3. Finansijski prihodi i rashodi**

U Bilansu uspjeha priznati su sledeći finansijski prihodi i rashodi:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
Finansijski prihodi	5.559	2.880
Finansijski rashodi	113.435	141.858
<b>Gubitak/dobitak po osnovu finansiranja</b>	<b>(107.876)</b>	<b>(138.978)</b>

Finansijski prihodi predstavljaju obračunate kamate za neblagovremeno plaćanje u iznosu od 5.559 KM, dok su rashodi priznati na osnovu plaćenih kamata u iznosu od 5.457 KM, rashodi po



osnovu negativne kursne razlike u iznosu od 78.300 KM i troškovi na ime ostalih finansijskih troškova po osnovu troškova servisiranja kredita u iznosu od 29.678 KM.

Priznavanje troškova je izvršeno u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

#### **6.4. Ostali prihodi i rashodi**

Ostali prihodi i rashodi u Bilansu uspjeha priznati su u sledećim iznosima:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Ostali prihodi	0	0
Ostali rashodi	29.554	868
<b>Dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda</b>	<b>(29.554)</b>	<b>(868)</b>

Ostali prihoda u revidiranoj godini nije bilo.

Ostali rashodi se odnose na ostvarene gubitke po osnovu rashodovanja osnovnih sredstava, zaliha materijala i zaštitne opreme.

#### **6.5. Ukupni prihodi i rashodi**

U Bilansu uspjeha izražen je sledeći ukupan prihod i ukupan rashod:

	<i>u KM bez decimala</i>	
	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Ukupan prihod	1.505.089	1.178.163
Ukupan rashod	1.455.615	1.387.021
<b>Ukupan dobitak</b>	<b>49.474</b>	<b>(208.858)</b>
Poreski rashodi perioda	-	-
<b>Neto dobit/gubitak</b>	<b>49.474</b>	<b>(208.858)</b>

Iskazani dobitak u 2019.godini u Bilansu uspjeha u iznosu od **49.474 KM** i evidentiran je na AOP 299, Bilansa uspjeha, kao dobitak poslije oporezivanja, dok je u Bilansu stanja iskazan na AOP-u 119, neraspoređeni dobitak u iznosu 47.120 KM, i umanjen je za iznos gubitka iznad visine kapitala iz prethodne godine u iznosu od 2.354 KM.

Na osnovu člana 38 Zakona o porezu na dobit (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 94/15) preduzeće nije dužno da plati porez na dobit po konačnoj poreskoj prijavi pošto je prema Godišnjoj poreskoj prijavi iskorišćena mogućnost priznavanja poreskog gubitka iz ranijih godina. Preduzeće je uporedo sa izradom finansijskih izvještaja izradilo i dostavilo Poreskoj upravi obrazac godišnje prijave poreza na dobit.

### **7. IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU**

Pravilnikom o sadržini i formi pozicija obrazca izvještaja o promjenama na kapitalu (“Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 63/16) ustanovljena je šema ovog obrasca, koja čini njegov sastavni dio.

Prema odredbama člana 2. Pravilnika sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj registrovana kao društva kapitala dužna su da sačine i Izvještaj o promjenama na kapitalu, saglasno odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Preduzeće je uredno sačinilo Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2019. godinu, u kojima je prikazano stanje i kretanje istog.

Prikazano stanje kapitala u Izvještaju odgovara stanju po knjigama Društva i kapital iznosi **-2.354 KM** na dan 31.12.2018. godine i **47.120 KM** na dan 31.12.2019. godine, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu, zbog ostvarenog dobitka u revidiranoj godini.

Struktura kapitala prikazana je u **Napomeni 5.1.**

## **8. BILANS TOKOVA GOTOVINE**

Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge i druga pravna lica i preduzetnike regulisana je obaveza, forma i sadržina obrasca Bilans tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) za preduzeća i zadruge ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 63/16) propisana je šema Bilansa tokova gotovine, koji su dužni popunjavati uz godišnji i polugodišnji obračun sva preduzeća. Prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 7. ovaj izvještaj pomaže korisnicima finansijskih izvještaja kod ocjene sposobnosti pravnog lica da stvori gotovinu i potvrdu ispravnog korištenja, pošto se izvještajem pokazuju tokovi gotovine u okviru poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i finansiranja.

Preduzeće je uredno sačinilo Bilans tokova gotovine za 2019. godinu u kojem su korektno prikazani svi prilivi i odlivi sredstava u okviru pojedinih podbilansa odnosno pozicija.

<i>Rb</i>	<i>O p i s</i>	<i>2019.</i>	<i>U KM bez decimala</i>	
			<i>2018.</i>	<i>%</i>
<b>I</b>	<b>PRILIVI</b>	<b>3.295.164</b>	<b>1.343.405</b>	<b>245.28</b>
1	Prilivi iz poslovne aktivnosti	<b>3.291.759</b>	1.343.405	245.03
2	Prilivi iz aktivnosti investiranja	3.405	-	-
3	Prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	-	-
<b>II</b>	<b>ODLIVI</b>	<b>3.132.111</b>	<b>1.317.220</b>	<b>237.78</b>
4	Odlivi iz poslovne aktivnosti	1.434.120	1.058.695	135.46
5	Odlivi iz aktivnosti investiranja	1.373.627	2.779	494.29
6	Odlivi iz aktivnosti finansiranja	324.364	255.746	126.83
7	<i>Neto priliv/odliv gotovine</i>	<b>163.053</b>	<b>26.185</b>	<b>622.69</b>
8	<i>Gotovina na početku obračunskog perioda</i>	<b>34.356</b>	<b>8.171</b>	<b>420.57</b>
9	<i>Gotovina na kraju obračunskog perioda</i>	<b>197.409</b>	<b>34.356</b>	<b>574.59</b>

Prikazano stanje neto gotovine u ovom obrascu na početku, odnosno na kraju obračunskog perioda u cijelosti odgovara stanju iste u Bilansu stanja AOP-058 gotovina odnosno knjigama – računa 240-249 i ono iznosi: na početku obračunskog perioda **34.356 KM** i na kraju obračunskog perioda **197.409 KM**.

Prilivi iz poslovnih aktivnosti zabilježili su značajan rast, jer je u tekućoj godini došlo do povećanja cijena usluga deponovanja i samim tim i do većeg priliva novca od kupaca i zbog priliva sredstava od osnivača Grada Bijeljine u iznosu od 1.600.000 KM.

Odlivi iz aktivnosti investiranja su značajno porasli zbog pokretanja investicije na izgradnji treće sanitarne ćelije i isplata po ispostavljenim situacijama-fakturama za obavljeni dio radova.

## **9. FINANSIJSKI INSTRUMENTI**

### **9.1. Upravljanje kapitalom**

Uprava Društva redovno razmatra kapitalni rizik, na osnovu ublažavanja rizika i uvjerenja da će Društvo biti u mogućnosti da održi princip stalnosti poslovanja uz ublažavanje mogućih negativnih uticaja pojedinih faktora.. Strategija upravljanja kapitalom se sastoji u stalnom praćenju stanja kapitala i upravljanje kapitalom preko poslovne politike i rezultata poslovanja.

U tom cilju se vrši analiza racio ukupne zaduženosti prema kapitalu, analiza značajnih računovodstvenih politika i ocjena uticaja ukupnih finansijskih instrumenata (kredit, obaveze i potraživanja).

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala i isti iznosi na dan bilansiranja:

	U KM bez decima	
	2019.	2018.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	8.674.350	7.268.012
2. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	197.409	34.356
3. <i>Neto dugovanje (1-2)</i>	<i>8.476.941</i>	<i>7.233.656</i>
4. Ukupan kapital	47.120	(2.354)
5. <i>Koeficijent zaduženosti (3/4)</i>	<i>179.90</i>	<i>(3.072.92)</i>

Obzirom da Društvo ima mali iznos kapitala i visok iznos neto dugovanja, koeficijent zaduženosti je vrlo nepovoljan, Društvo ima kapitalnih rizika, odnosno mjereno koeficijentom zaduženosti ugrožen je princip stalnosti poslovanja.

## 9.2. Upravljanje finansijskim rizicima

U svom poslovanju Društvo je izloženo određenim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (rizik od promjene kursa stranih valuta, promjene kamatnih stopa i promjena cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku. Prema ocjeni menadžmenta stanje rizika kod finansijskih rizika je izraženo zbog variranja kursa obračunske valute SDR, za koju su vezani dugoročni krediti.

Rizik likvidnosti analiziran je kroz trenutnu i dugoročnu likvidnost.

**1. Stanje likvidnosti i finansijske stabilnosti** pokazuju sledeće stanje u odnosu na prošlu godinu:

U KM bez decimala			
<i>R.b</i>	<i>Opis</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
1.1	Gotovina	197.409	34.356
1.2	Kratkoročna potraživanja	260.759	201.156
<b>1</b>	<b><i>Likvidna i kratk.vezana imo.</i></b>	<b><i>458.168</i></b>	<b><i>235.512</i></b>
2.1	Kratkoročne obaveze	3.424.713	1.325.460
2.2	Dug. krediti sa dosp. tekuće g.	845.423	840.186
<b>2</b>	<b><i>Kratkoročni izvori finan</i></b>	<b><i>4.270.136</i></b>	<b><i>2.165.646</i></b>
<b>3</b>	<b><i>Koeficijent likvidnosti 1/2</i></b>	<b><i>0.1073</i></b>	<b><i>0.1087</i></b>
4.1	Stalna imovina	7.528.324	6.451.616
4.2	Zalihe	19.527	18.447
<b>4</b>	<b><i>Dugoročno vezana imovina</i></b>	<b><i>7.547.851</i></b>	<b><i>6.470.063</i></b>
5.1	Kapital	47.120	0
5.2	Dugoročne obaveze	4.404.214	5.102.366
<b>5</b>	<b><i>Dugoročne obaveze i kapital</i></b>	<b><i>4.451.334</i></b>	<b><i>5.102.366</i></b>
<b>6</b>	<b><i>Koeficijent fin.stabil. 4/5</i></b>	<b><i>1.696</i></b>	<b><i>1.268</i></b>

Prema podacima iz prethodne tabele je očigledno da je kratkoročna likvidnost veoma loša i ima trend smanjenja radi porasta obaveza prema povjeriocima. Koeficijent finansijske stabilnosti je viši od jedan pa je dugoročna finansijska ravnoteža pomjerena ka dugoročno vezanoj imovini, čime se javlja nedostajući kapital za uspostavljanje dugoročne finansijske ravnoteže, a to zahtjeva finansijsko saniranje. U ovakvim uslovima onemogućeno je održavanje likvidnosti.

Rizik solventnosti analiziran je kroz odnos poslovne imovine i ukupnih obaveza.

Solventnost preduzeća podrazumijeva da je preduzeće sposobno platiti ukupne dugove ne o roku njihovog dospeća već kad tad, makar iz stečajne (likvidacione) mase. Solventnost se mjeri odnosom poslovne imovine i ukupnih dugova (obaveza).

Ocjena sadašnje solventnosti iznosi:

**2. Stanje solventnosti** ima sledeće koeficijente:

U KM bez decimala

<i>R.b</i>	<i>Opis</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
1	Imovina	8.721.470	7.268.012
2	Obaveze	8.674.350	7.268.012
<b>3</b>	<b><i>Koefic. solventn.(1/2)</i></b>	<b><i>1.01</i></b>	<b><i>1.00</i></b>

Stanje solventnosti je nepovoljno, pošto je imovina u visini obaveza i koeficijent od 1,00 i 1,01 je ekonomski nepovoljan.

Rizik rentabilnosti analiziran kroz stopu neto prinosa predstavlja značajan pokazatelj sposobnosti Društva za nastavkom poslovanja u narednom periodu

Rentabilnost ukupnog uloženog kapitala, mjerena je stopom neto prinosa dobijenom iz odnosa neto dobitka uvećanog za troškove finansiranja i prosječnog ukupnog kapitala. Stopa neto prinosa na ukupno uloženi kapital zavisi pored ekonomičnosti i efikasnosti korišćenja sredstava i od visine poreza na finansijski rezultat. Rentabilnost sopstvenog kapitala mjerena je stopom neto prinosa na sopstveni kapital dobijena iz odnosa neto dobitka i prosječnog sopstvenog kapitala. Viši neto dobitak pri datom sopstvenom kapitalu odbacuje veću stopu rentabilnosti sopstvenog kapitala i obrnuto.

**3. Stanje rentabilnosti ulaganja** Društva je sledeće:

U KM bez decimala

<i>R.b</i>	<i>Opis</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
1	Neto dobitak	47.120	(208.858)
2.	Prosječni sopstveni kapital	47.120	(2.354)
<b>3.</b>	<b><i>Stopa prinosa sopst.kap(1/2)100</i></b>	<b><i>100</i></b>	<b><i>87,72</i></b>
4	Prosječna ukupna imovina	8.721.470	7.268.012
<b>5</b>	<b><i>Stopa prinosa ukupne im. (1/4)100</i></b>	<b><i>0.54</i></b>	<b><i>(2,87)</i></b>

Rentabilnost ulaganja u revidiranoj godini je povoljnija u odnosu na prethodnu godinu..

**9.3. Fer vrijednost finansijskih sredstava**

Prema ocjeni menadžmenta Društva knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza ne odstupa od priznatih vrijednosti u finansijskim izvještajima, odnosno priznate su po fer vrijednosti.

**9.4. Poreski rizik**

Republika Srpska ima više zakona, koji regulišu više poreza i doprinosa od strane nadležnih organa. Porezi, koji se plaćaju uključuju porez na dodatnu vrijednost, porez na dobitak, porezi i doprinosi na plate, kao i ostali porezi i naknade za finansiranje budžeta. U primjeni ovih zakona evidentno je niz nedorečenosti u njihovoj interpretaciji i primjeni, što stvara dosta teškoća u njihovoj primjeni, što se često reflektuje u troškove kazni i kamata nakon kontrolnih pregleda.

Društvo ima značajne transakcije sa povezanim licima što iziskuje dodatne aktivnosti za regulisanje međusobnih odnosa kroz odgovarajuću dokumentaciju u vezi transfernih cijena. Menadžment smatra da ne bi trebalo biti značajnih materijalnih posljedica po finansiranje Društva.

**9.5. Tekuća ekonomska situacija i njen uticaj na poslovanje Društva**

U revidiranom periodu Društvo je bilo pod pozitivnim uticajem ekonomskih uslova na tržištu Grada Bijeljine, što se očekuje i u narednom periodu, a što se odnosi na promjenu cijena lagerovanja komunalnog otpada i pokrenute investicione aktivnosti na izgradnji treće sanitarne ćelije.

**9.6. Devizni kursevi**

Srednji kursevi za transakcije sa deviznim sredstvima primjenjuju se prilikom preračuna transakcija deviza u domaću valutu i iste su korišćene prilikom izrade finansijskih izvještaja. Budući da Društvo koristi kreditna sredstva koja su vezana za valutu SDR, izloženo je visokom riziku deviznih kurseva.

Stanje kurseva je sledeće:

<i>V a l u t a</i>	<i>30. decembra 2019.</i>	<i>31. decembra 2018.</i>
SDR	KM 2,417171	2,374847
Euro (EUR)	KM 1.955830	1.955830

## **10. PRISTUP OBAVLJANJU REVIZIJE**

### **10.1. Rad sa povezanim licima**

Prema paragrafima Međunarodnog računovodstvenog standarda MRS 24 i članu 9 Zakona o izmjenama Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 78/11) Društvo je u obavezi da izvrši objavljivanje transakcija sa povezanim licima, što je i urađeno u Napomenama uz finansijske izvještaje. Povezana lica prema člana 3. Zakonu o javnim preduzećima su sva pravna lica, koja imaju najmanje 5% od ukupnih glasačkih prava u preduzeću i sa istima preduzeće ima potpisane kupoprodajne ugovore na osnovu kojih je ostvaren sledeći promet:

<i>Ktto</i>	<i>Naziv transakcije</i>	<i>U KM bez decimala</i>		
		<i>Duguje</i>	<i>Potražuje</i>	<i>Saldo</i>
	<b>1. Obaveze za plaćene garancije</b>	<b>324.364</b>	<b>2.060.091</b>	<b>(1.735.727)</b>
449	Skupš.grada Bijeljina(plać.garanc.kredita)	196.786	1.297.415	(1.100.629)
449	SO Lopare (plaćene garancije za kredit)	121.580	211.821	(90.241)
449	SO Ugljevik (plaćene garancije za kredit)	5.998	196.684	(190.686)
449	OV Čelić (plaćene garancije za kredit)	0	205.414	(205.414)
449	OV Teočak (plaćene garancije za kredit)	0	148.757	(148.757)
	<b>2. „Komunalac“ ad Bijeljina</b>	<b>1.449.282</b>	<b>1.340.177</b>	<b>109.105</b>
200	Depon. otpada	1.449.273	1.340.168	109.105
220	Kamata	9	9	0
	<b>3. „Vodovod i kanalizacija“ ad Bn</b>	<b>1.844</b>	<b>2.000</b>	<b>(156)</b>
431	Isporuka vode - fakture	1.844	2.000	(156)
	<b>4. JKP „Čistoća“ Lopare</b>	<b>107.040</b>	<b>28.758</b>	<b>78.282</b>
200	Deponovanje otpada	102.179	26.212	75.967
220	Potraživanje za ugovorenu kamatu	4.861	2.546	2.315
	<b>5. JKP „Teočak“ doo Teočak</b>	<b>63.878</b>	<b>51.221</b>	<b>12.657</b>
200	Deponovanje otpada	63.454	50.876	12.578
220	Potraživanje za ugovorenu kamatu	424	345	79
	<b>6. „Kompred“ ad Ugljevik</b>	<b>160.345</b>	<b>133.000</b>	<b>27.345</b>
200	Deponovanje otpada	160.248	132.918	27.330
220	Kamata	97	82	15
	<b>7. Ostala pravna lica</b>	<b>4.000</b>	<b>3.849</b>	<b>151</b>
200	„Patriot“ doo Bijeljina	2.226	2.075	151
431	„Direkcija za razvoj grada“ – parking	1.440	1.440	0
431	SIM Bijeljina - novine	200	200	0
431	Profesionalna vatrogasna jed.Bijeljina	134	134	0
	<b>U k u p n o</b>	<b>2.110.753</b>	<b>3.619.096</b>	<b>(1.508.343)</b>

Uvidom u obavljene transakcije utvrđeno je da su kupovina i prodaja obavljene po utvrđenim cjenovnicima kao i sa ostalim kupcima, te da su salda pravilno utvrđena, tako da transakcije sa povezanim licima nisu obavljena po povoljnijim uslovima.

Deponovanje otpada se obavlja na osnovu sklopljenih ugovora i izdatih faktura kojim su regulisana međusobna prava i obaveze u pogledu rokova isporuke i plaćanja, dok za manje nabavke nije bilo posebnog ugovaranja, nego se kupoprodaja obavljala na osnovu odgovarajućih faktura (koje se smatraju ugovorom).

Prema Pravilniku o transfernim cijenama i metodama za njihovo utvrđivanje povezano lice se smatra ukoliko učestvuje neposredno ili posredno u kontroli nad poslovnim odlukama ili ima 25% ili više glasačkih prava u drugom pravnom licu, što konkretno znači da Skupština grada Bijeljina, koja je osnivač sa 67% predstavlja povezano lice sa svojim preduzećima, kojima je osnivač („Komunalac“ ad Bijeljina, „Vodovod i kanalizacija“ ad Bijeljina, „Patriot“ doo Bijeljina, „Direkcija za razvoj grada“ doo Bijeljina, „SIM“ doo Bijeljina i Profesionalna vatrogasna jedinica Bijeljina). Pomenuta preduzeća-kupci imaju ostvaren ukupan promet po osnovu deponovanja u iznosu od 1.600.458 KM, što čini 91.71% poslovnog prometa sa kupcima.

Izvještaj o radu sa povezanim licima je posebno revidiran od strane interne revizije.

### **10.2. Pravni postupci preduzeća**

Izabrani organi preduzeća su formirani prema odredbama Statuta preduzeća i u njima su zastupljeni predstavnici svih osnivača.

Skupština Grada Bijeljine je, na zahtjev JP “Eko Dep” doo Bijeljina, na 24. sjednici održanoj dana 05. februara 2019. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na cijenu komunalne usluge prijema i deponovanja komunalnog otpada na regionalnoj sanitarnoj deponiji “Brijesnica”, broj 01-183/19 od 07.02.2019. godine. Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Grada Bijeljina”. Odobrena cijena je 50,00 KM sa uračunatim PDV-om.

Skupština osnivača je održala jednu sjednicu, na kojoj su razmatrani: finansijski izvještaji za 2018. godinu, Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2018. godinu, Izvještaj o transfernim cijenama, Izvještaj o realizaciji ugovora sa povezanim licima za 2018. godinu, Izvještaj o javnim nabavkama za 2018. godinu, Izvještaj o radu nadzornog odbora, Izvještaj o radu za 2018. godinu i Program rada za 2019. godinu, Godišnji plan za 2019. godinu i Trogodišnji plan za period 2019. do 2021. godina.

Nadzorni odbor održao je osam sjednica, na kojima je razmatrano 45 tačaka dnevnog reda, što pokazuje da su sva bitna pitanja predložena organima na odlučivanje ili na upoznavanje.

Organi preduzeća su funkcionisali u skladu sa utvrđenim zadacima i prilikom donošenja odluka postizana je potpuna saglasnost članova, u šta se revizija uvjerila prisustvom na sjednicama organa kada su razmatrani izvještaji o reviziji i uvidom u zapisnike.

Revizija je izvršila pregled procedura javnih nabavki i na osnovu provedene revizije, koja je izvršena pregledom cjelokupne dokumentacije i praćenjem transakcija vezanih za javne nabavke dato je pozitivno mišljenje za provedene procedure javnih nabavki i poštovanje zakonske regulative za realizaciju istih, uz ocjenu da je obezbijeđeno adekvatno funkcionisanje sistema interne kontrole. Nabavke su sprovedene u skladu sa Planom nabavki za 2019. godinu i izmjenama i dopunama plana nabavki u 2019. godini, kojih je bilo četiri.

Pregled javnih nabavki u 2019. godini po boju, strukturama nabavki i vrijednosti:

<b>Nabavka</b>	<b>Uku. nabavki</b>	<b>%</b>	<b>Procedura</b>	<b>Vr. na. u 2019. god bez PDV</b>	<b>%</b>
<i>4.1.Direktni sporazum</i>	24	77.42	Direk.sporaz	92.735.61	4.31
<i>4.2.Konkurentsku zahtjev</i>	2	6.45	Konk.zahtjev	58.800.00	2.73
<i>4.3.Otvoreni postupak</i>	3	9.67	Otv. postupa	1.795.513.34	83.36
<i>4.4.Pregovar. postupak</i>	1	3.23	Preg.postupa	59.000.00	<b>2.74</b>
<i>4.5.Okvirni sporazum</i>	1	3.23	Okvir. sporaz	102.000.00	4.74
<i>4.6.Ostale nabavke</i>	-	-	Ostale nabav	45.731.92	2.12
<b>UKUPNO NABAVKE</b>	<b>31</b>	<b>100.00</b>	-	<b>2.153.780.87</b>	<b>100.00</b>

U revidiranom periodu Društvo nije pokrenulo ni jedan sudski spor, ali je protiv Društva pokrenut jedan i to od strane osnivača Općine Čelić, radi naplate sredstava koje je platila kao garant za

kredite. Općina Čelić je kao osnivač JP „Eko dep“ doo, dala mjenice kojima je garantovala uredno izmirenje kreditnih obaveza. Kako JP „Eko dep“ nije likvidno, ministarstvo finansija Republike Srpske, kod koga su mjenice, protestom mjenica naplaćuje dug po dospjelim kreditima od garanata. Tužba je pokrenuta 15.03.2019. godine, Društvu je dostavljena 23.10.2019. godine, od strane preduzeća upućen je prigovor na tužbu. Vrijednost pokrenutog spora iznosi 302.053.03 KM.

### **10.3. Događaji nakon bilansiranja**

U revidiranoj godini pristupilo se pripremnim radnjama za izgradnju dijela treće sanitarne ćelije, kojom bi bili stvoreni uslovi za odlaganje komunalnog otpada za narednih deset godina. Provedena je tenderska procedura za izbor izvođača radova, od Grada Bijeljina dobivena su sredstva za izgradnju dijela treće sanitarne ćelije i do kraja 2019. godine završeno je preko 80% radova. U 2020. godini dobivena je Upotrebna dozvola od Gradske uprave Grada Bijeljina, Odjeljenja za prostorno uređenje, broj: 02./2-261-91/19 od 20. februara 2020. godine. Izgradnjom dijela treće sanitarne ćelije otklonjen je jedan od rizika stalnosti poslovanja preduzeća u narednom periodu.

Skupština Grada Bijeljina na svojoj 36. sjednici održanoj 18. februara 2020. godine, donijela je: Odluku o evidentiranju ulaganja u treću sanitarnu ćeliju na regionalnoj deponiji „Brijesnica“ broj:01-022-20/20 od 18.02.2020. godine, kojom se reguliše da se ulaganja Grada Bijeljine u iznosu od 1.600.000,00 KM, knjiže u osnovna sredstva JP „Eko dep“ doo Bijeljina.

Poseban rizik predstavlja stanje dugoročnih obaveza i njihov prenos u kratkoročne obaveze, koje preduzeće ne može izmirivati iz vlastitih novčanih tokova, tako da se dio dospjelih anuiteta naplaćuje po osnovu garancija od osnivača. Ovakvo stanje može imati nepovoljne posljedice po preduzeće i osnivače.

U februaru 2020. godine protiv JP “Eko dep” doo, podnesena je tužba od strane firme “S list” iz Sarajeva (dobavljač), radi isplate duga iz 2017. godine, vrijednost spora 1.872 KM.

### **10.4. Stalnost poslovanja**

Polazeći od MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja menadžment preduzeća kod pripreme finansijskih izvještaja treba procijeniti sposobnost preduzeća za nastavkom stalnog poslovanja. U tom cilju su dužni pripremiti finansijske izvještaje na bazi „stalnosti poslovanja“, osim ako menadžment ne namjerava da likvidira pravno lice ili prestane da posluje, odnosno ako nema drugu realnu alternativu nego da to uradi. Kada je menadžment, prilikom procjenjivanja, svjestan značajne neizvjesnosti, koja se odnosi na događaje ili uslove, koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost pravnog lica da nastavi da posluje, te neizvjesnosti treba objaviti zajedno sa osnovom na kojoj su finansijski izvještaji sastavljeni.

U procjenjivanju da je pretpostavka stalnosti poslovanja odgovarajuća, menadžment uzima u obzir sve raspoložive informacije o budućem poslovanju, to jest najmanje za dvanaest mjeseci od dana bilansiranja, s tim da taj period može biti i duži. Kada pravno lice ima dugu istoriju profitabilnog poslovanja i ostvaren pristup finansijskim resursima, zaključak je da se načelo stalnosti poslovanja može postići bez detaljnih analiza. U drugim slučajevima menadžment treba da razmotri širok spektar faktora, koji se odnose na sadašnju i očekivanu profitabilnost, ocijene otplate dugova i potencijalne izvore finansiranja prije nego što zakluče da je primjena načela stalnosti poslovanja primjerena.

Finansijski izvještaji, koji su predmet revizije sastavljeni su uz pretpostavke da će Društvo nastaviti poslovati (razumno) neograničeno. U prethodnom periodu od osnivanja kao samostalnog privrednog subjekta statusna pitanja i računovodstvena evidencija usklađeni su sa konkretnim potrebama u skladu sa izmijenjenim sistemskim rješenjima. U tom smislu, kako je navedeno u Napomenama, izvršeno je evidentiranje stanja i promjena kapitala i njihov upis kod nadležnog registracionog suda.

Društvo je iskazalo u revidiranoj godini pozitivan finansijski rezultat. Dosadašnje finansijsko poslovanje ukazuje na realne probleme o sposobnosti Društva da nastavi poslovati vremenski neograničeno. Otklonjen je rizik stalnosti koji se odnosio na samo deponovanje komunalnog otpada, izgrađen je dio treće ćelije i dobijena upotrebna dozvola. Stalnost poslovanja zavisi od spremnosti osnivača da Društvu obezbjedi ekonomske uslove poslovanja ili da stalnim donacijskim sredstvima održavaju likvidnost Društva.

**10.5. Ostale napomene revizora**

Realizacija Programa investiranja prve faze je završena pošto su sve nabavke izvršene, dobijene upotrebne dozvole i dobijeno Rješenje o osposobljenosti za obavljanje poslova deponovanja komunalnog otpada. Posebno je značajno napomenuti da su organizacioni, kadrovski, tehnički i pravni uslovi stvoreni za funkcionisanje preduzeća u obavljanju registrovane djelatnosti. Deponija je tehnički i ekološki osposobljena za obavljanje deponovanja otpada. U revidiranoj godini započeta je izgradnja treće sanitarne ćelije, čiji završetak se očekuje u prvoj polovini 2020. godine.

Pri obavljanju revizije stavljena nam je na raspolaganje sva potrebna dokumentacija i pojašnjenja evidentiranih poslovnih promjena, te ocjenjujemo da revizija, koju smo obavili obezbjeđuje pouzdanu osnovu za izražavanje pozitivnog mišljenja.

Bijeljina,  
Mart 2020. godine

Revizor  
Dragana Šilj, dipl. ecc.  
*ovlašćeni revizor*

